

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij een aantal fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enige vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Informele Raad Algemene Zaken d.d. 15 juli 2022 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2509) en het verslag van de Raad Algemene Zaken d.d. 21 juni 2022

De voorzitter van de commissie,
Bromet

De griffier van de commissie,
Van Haaster

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda informele Raad Algemene Zaken van 15 juli 2022 en hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de D66-fractie zijn benieuwd naar de presentatie van het Tsjechische voorzitterschap. Kan de Minister toelichten ten aanzien van welke onderwerpen het voorzitterschap voornemens is te spreken over het vergaand invoeren van besluitvorming op gekwalificeerde meerderheid? En kan de Kamer een appreciatie ontvangen van alle voorstellen en onderwerpen die het Tsjechische voorzitterschap als prioriteiten aanmerkt? Deze leden hechten belang aan een duidelijke opvolging van de resultaten van de Conferentie over de Toekomst van Europa. Welke voorstellen worden als controversieel beschouwd door het voorzitterschap?

De leden van de D66-fractie hechten groot belang aan het beschermen van journalisten en het maatschappelijk middenveld tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (SLAPPs). Kan de Minister het speelveld schetsen omtrent het EU-voorstel dat op deze bescherming ziet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de fractie van de PVV vragen of het toekennen van de status van kandidaat-lidmaatschap aan Oekraïne en Moldavië en het openen van de onderhandelingen met Albanië en Noord-Macedonië financiële gevolgen voor de begroting van de EU heeft.

Voorts vragen deze leden op welke wijze er in de Raad zal worden besloten over het voorstel van het Europees Parlement inzake de Europese kiesakte. Hoe ziet het krachtenveld er nu uit ten aanzien van specifiek de transnationale lijsten?

Welk standpunt zal het kabinet innemen als het gaat om vraagstukken als «het verdergaand invoeren van besluitvorming op basis van gekwalificeerde meerderheid», vragen de leden van de PVV-fractie.

Aan welke aanbevelingen denkt het kabinet met de passage «Wat betreft de opvolging van de aanbevelingen acht het kabinet het van belang eerst te kijken naar aanbevelingen die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd»?

Tot slot vragen deze leden of het klopt dat premier Rutte samen met de premier van Albanië een gezamenlijk plan gaat lanceren om het idee van de Franse president Macron voor een politieke gemeenschap «handen en voeten te geven». Zo ja, wat houdt dit plan in?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele Raad Algemene Zaken van 15 juli 2022 en hebben daar nog enkele vragen over.

Bij het wisselen van het voorzitterschap komen altijd nieuwe prioriteiten, constateren de leden van de CDA-fractie. Deze leden zijn positief over de prioriteiten van het Tsjechische voorzitterschap welke ook sterk samenhangen met de huidige geopolitieke ontwikkelingen en de gevolgen hiervan. Deze leden vragen de Minister of er binnen de prioriteiten ook

nog onderscheid gemaakt wordt op basis van urgentie. Wordt er bijvoorbeeld meer belang toegekend aan energie en versterking van defensie in het kader van de oorlog in Oekraïne dan aan de veerkracht van democratische instellingen?

De leden van de fractie van het CDA hechten veel waarde aan de versterking van democratische instituties en mediavrijheid. Onderdeel van de hoofdlijndiscussie wordt ook de herziening van de Europese kiesakte. Kan de Minister schetsen hoe het speelveld op dit voorstel van het Europees Parlement zich heeft ontwikkeld? Zijn er vanuit andere landen vergelijkbare reacties gekomen op het voorstel? Welke andere landen zijn negatief over het voorstel voor de invoering van transnationale kieslijsten? Welke landen kunnen niet instemmen met 9 mei als vaste dag voor de verkiezingen?

Naast de herziening van de kiesakte vragen deze leden zich af hoe de verordening betreffende transparantie en gerichte politieke reclame in andere lidstaten is ontvangen. Kan de Minister hier ook het speelveld van schetsen?

In de brief wordt aangegeven dat het voorzitterschap openstaat voor andere voorstellen in het kader van de Conferentie over de Toekomst van Europa, ook als deze als controversieel worden beschouwd. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister te duiden over welke mogelijke voorstellen dit gaat. Welke controversiële voorstellen liggen er nu voor waar mogelijk over gesproken zal worden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de fractie van de SP hebben de geannoteerde agenda voor de Informele Raad Algemene Zaken van 15 juli 2022 met interesse gelezen. De leden hebben hier nog een aantal vragen over.

Deze leden zien dat er veel tijd wordt vrijgemaakt voor het bespreken van de prioriteiten onder het nieuwe Tsjechische Voorzitterschap dat sinds 1 juli 2022 de Raad van de Europese Unie voorziet. Tsjechië heeft volgens deze leden de afgelopen jaren veel kritiek gekregen op de situatie van de rechtsstaat en de omgang met de mediavrijheid. Deelt de Minister de zorg dat het wetgevingsproces omtrent mediavrijheid in het geding kan komen door het Tsjechische Voorzitterschap? Vindt de Minister de prioriteit «veerkracht van de democratische instellingen» inhoudelijk genoeg omvatten om de ambitie op deze onderwerpen waar te maken?

De leden van de SP-fractie vragen waarom het kabinet openstaat voor een Spitzenkandidatensysteem, terwijl in de afgelopen debatten duidelijk werd dat dit in de Kamer niet breed wordt gedragen. Vindt de Minister het niet voorbarig hier nu al een dergelijk standpunt over in te nemen?

De leden van de SP-fractie zien dat de Informele Raad de ruimte biedt om alles naar voren te brengen op het gebied van de opvolging van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa. De leden vinden het positief te lezen dat er door het kabinet wordt gekeken naar de burgerdialogen waaruit een tamelijk kritische blik van respondenten ten aanzien van het veiligheids- en defensiebeleid naar voren kwam, met name waar het gaat om het verder uitbreiden van de EU-bevoegdheden op het gebied van defensie. Nederlanders hebben duidelijk aangegeven geen verdere uitbreiding van de defensietak te willen, stellen deze leden. Gaat de Minister dit benoemen tijdens de aankomende Raad? Erkent de Minister dat uitbreiding van bevoegdheden op defensiebeleid uiterst terughoudend moet worden bezien?

Ten slotte vragen deze leden aan de Minister om aan te geven wanneer het debat over de uitkomsten van de Conferentie over de toekomst van Europa kan worden ingepland, concreter dan «na het zomerreces»?

Vragen en opmerkingen van het lid van de BBB-fractie

Het lid van de fractie van BBB heeft kennisgenomen van het verslag van de Raad Algemene Zaken van 21 juni 2022 en van de geannoteerde agenda voor de Informele Raad Algemene zaken van 15 juli 2022 en heeft nog enkele vragen.

Er is gesproken over de Conferentie over de toekomst van Europa. Nederland heeft daarbij aangegeven dat de focus dient te liggen op voorstellen die op korte termijn toegepast kunnen worden. Over welke voorstellen gaat het en wat zijn de gevolgen voor Nederland als deze voorstellen daadwerkelijk worden toegepast? En kan de Minister meer inzage geven in de afweging tussen het Nederlandse en het Europese belang en welke wanneer meer prioriteit heeft?

In de geannoteerde agenda leest het lid van de BBB-fractie dat het Tsjechische voorzitterschap verkennende discussies op hoofdlijnen wil gaan voeren over de versterking van democratische instituties en mediavrijheid. Nederland focust zich vooral op de verordening betreffende transparantie en gerichte politieke reclame. Heeft Nederland nog meer punten die in de verkennende discussies op tafel gaan komen? Zo ja, welke?

Ook valt te lezen dat het Tsjechische voorzitterschap een start wil maken met een brede gedachtewisseling over de opvolging van de resultaten van de Conferentie voor de Toekomst van Europa. Wat gaat de Nederlandse inzet worden, vraagt het lid van de BBB-fractie. En gaat Nederland gebruik maken van de ruimte die het Tsjechische voorzitterschap biedt om nieuwe voorstellen op tafel te leggen? Zo ja, welke?